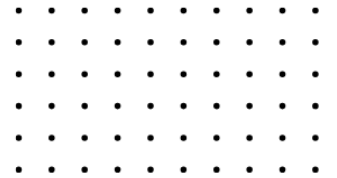

ABD

ÜLKE RAPORU

GENEL BİLGİLER

COĞRAFİ KONUM

Amerika Birleşik Devletleri, Kuzey Amerika kıtasında yer almakta olup, Kuzey Atlantik Okyanusu ile doğuda ve Kuzey Pasifik Okyanusu ile batıda geniş kıyı şeritlerine sahiptir. Ülkenin kuzey sınırı Kanada ile, güney sınırı ise Meksika ile yapılmaktadır. Bu stratejik coğrafi konum, Amerika Birleşik Devletleri'ne, iklim çeşitliliği ve doğal kaynakların zenginliği açısından önemli avantajlar sunmaktadır. Ülkenin doğu ve batı kıyıları, uluslararası ticaret ve ulaşım açısından kritik rol oynayan limanlar ve deniz yollarını barındırır. Ayrıca, Amerika Birleşik Devletleri'nin geniş kara sınırları, hem soğuk iklim bölgelerinden sıcak ve tropikal alanlara kadar çeşitli ekosistemlerin varlığını mümkün kılmaktadır. Bu coğrafi çeşitlilik, ülkenin ekonomik, çevresel ve stratejik planlamaları üzerinde belirleyici etkiler yaratmaktadır.

SİYASİ VE İDARİ YAPI

Amerika Birleşik Devletleri, federal bir cumhuriyet olup, çoğulcu demokrasiye dayalı bir başkanlık sistemi ile yönetilmektedir. Ülke, 50 eyalet ve başkent Washington D.C. (District of Columbia) olmak üzere iki ana yönetim biriminden oluşur. Federal yapı çerçevesinde, federal yönetim ile içişlerinde serbest olan eyalet yönetimleri arasındaki görev, yetki ve sorumluluklar Amerika Birleşik Devletleri Anayasası tarafından belirlenmiştir ve kuvvetler ayrılığı ilkesi geçerlidir. ABD Başkanı, yürütme yetkisini elinde bulundurarak, federal hükümet kurumları ve kuruluşları için politika oluşturur ve bu politikaların uygulanmasını denetler. Başkan ayrıca, gümrük, vergi ve diğer ticari konularda karar alma yetkisine sahiptir.

ABD Kongresi, iki yasama organından oluşur: Senato ve Temsilciler Meclisi. Senato, her eyaletten 2 temsilci olmak üzere toplam 100 üyeden oluşur. Temsilciler Meclisi ise, 435 üyeden oluşur ve üyelerin görev süresi 2 yıldır.

ABD'nin 50 eyaleti şunlardır: Alabama, Alaska, Arizona, Arkansas, California, Colorado, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Hawaii, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, New York, North Carolina, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginia, Washington, West Virginia, Wisconsin ve Wyoming. Washington D.C., ülkenin federal bölgesi olup, özel bir yönetim statüsüne sahiptir.

DOĞAL KAYNAKLAR

Amerika Birleşik Devletleri'nin toprakları, çeşitli kullanım alanlarına bölünmüştür: %5'i şehirler ve yollar, %26'sı ekilebilir araziler, %21'i ormanlık alanlar ve %21'i diğer bölgeler tarafından kaplanmaktadır. Ülkenin geniş ve çeşitli topografyası, çöl, dağ ve ormanların yanı sıra çok sayıda iklim tipini de içermektedir. Michigan ve Superior gölleri, toplamda 50.000 km²'lik bir alanı kaplayan büyük su kütleleridir. Ayrıca, Missouri (4.090 km) ve Mississippi (3.770 km) nehirleri, ABD'nin en uzun akarsuslarıdır.

Doğal afetler açısından, ABD çeşitli risklerle karşı karşıyadır. Tropikal fırtınalar, Haziran'dan Kasım sonuna kadar Florida ve Körfez kıyısında ciddi zararlara ve su baskınlarına neden olmaktadır. Batı kıyılarında, özellikle Kaliforniya'da, sık sık depremler ve sarsıntılar yaşanmaktadır.

Batı eyaletlerinde her yıl büyük orman yangınları meydana gelmekte ve geniş orman alanları tahrip olmaktadır. Orta Amerika'daki eyaletler ise şiddetli kasırgalar nedeniyle büyük risk altındadır. Ayrıca, doğu kıyılarında bazı yıllarda su krizleri yaşanabilmektedir. Bununla birlikte, ABD, doğal afetlere karşı etkili bir erken uyarı ve acil yardım sistemi ile bu tür olayların etkilerini azaltmayı başarmıştır.

ABD'nin zengin doğal kaynakları arasında kömür, bakır, kurşun, molibden, fosfat, uranyum, boksit, altın, demir, civa, nikel, gümüş, tungsten, çinko, petrol ve doğal gaz yer almaktadır. Çevre bilincinin artmasıyla birlikte, hava ve su kirliliğine karşı alınan önlemler ve koruma düzenlemeleri, su ve hava kalitesini önemli ölçüde iyileştirmiştir. Özellikle, havadaki karbon monoksit ve sülfür dioksit seviyeleri, 1970'lere kıyasla belirgin şekilde azalmıştır.

GENEL EKONOMİK DURUM

Dünya genelinde serbest piyasa ekonomilerinin en belirgin örneği olarak kabul edilen Amerika Birleşik Devletleri ekonomisi, üretim ve hizmetlerin büyük ölçüde özel sektör tarafından sağlandığı ve tüketildiği bir yapıya sahiptir. Kamu sektörü, Amerikan ekonomisinde dünya çapında nadir görülen bir oranda düşük bir paya sahiptir.

Amerikan ekonomisinin temel yapı taşlarından biri, ülkenin zengin doğal kaynaklarıdır; verimli topraklar, geniş mineral rezervleri, uygun iklim koşulları ve diğer doğal kaynaklar, ekonomik büyüme için son derece elverişli bir ortam sunmaktadır. Diğer bir temel unsur ise nitelikli işgücüdür. ABD, özellikle iletişim ve bilgi teknolojileri alanında, "uyum sağlama yeteneği yüksek" ve yetenekli işgücünün eğitime büyük önem vermektedir. "Beyin göçü" olarak bilinen süreçte, bilim ve teknoloji alanında eğitim almış yetenekli gençlerin ABD ekonomisine kazandırılması, ekonomik ve teknolojik sorunların çözümünde anahtar rol oynayan bir strateji olarak değerlendirilmektedir.

2025 yılında cari fiyatlara göre, 31 trilyon dolar olan GSYİH'nın 2026 yılında 32 trilyon dolar olması beklenmektedir. ABD, cari fiyatlara göre, 2025 yılı itibarıyla 196 ülke arasında dünyanın 1. büyük ekonomisidir.

2025 yılında sabit fiyatlara göre %1,8 oranında büyümesi beklenen GSYİH'nın, 2026 yılında %1,7 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir.

DIŞ TİCARET

GENEL DURUM

* 1000 Dolar	2020	2021	2022	2023	2024
İhracat	1.424.934.919	1.754.300.368	2.062.937.261	2.019.159.665	2.064.516.772
İthalat	2.406.931.650	2.935.314.152	3.375.948.186	3.172.533.052	3.359.310.385
Hacim	3.831.866.569	4.689.614.520	5.438.885.447	5.191.692.717	5.423.827.157
Denge	-981.996.731	-1.181.013.784	-1.313.010.925	-1.153.373.387	-1.294.793.613

*: TradeMap Mirror Data

BAŞLICA ÜRÜNLER İTİBARIYLA DIŞ TİCARET

İHRAÇ ETTİĞİ ÜRÜNLER * 1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler; mineral	378.564.312	323.170.542	320.138.685	15,51
84	Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	229.594.065	233.009.959	252.426.810	12,23
85	Elektrikli makine ve ekipmanlar ve bunların parçaları; ses kayıt cihazları ve çoğaltıcıları, televizyon	197.748.997	200.654.689	213.920.378	10,36
87	Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki taşıtlar ve bunların parçaları ve aksesuarları	134.886.249	152.826.672	143.765.553	6,96
88	Uçak, uzay aracı ve bunların parçaları	102.849.540	124.909.470	134.237.061	6,50

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
90	Optik, fotoğrafik, sinematografik, ölçüm, kontrol, hassas, tıbbi veya cerrahi	99.053.192	105.107.609	106.294.951	5,15
30	Eczacılık ürünleri	83.492.755	90.308.213	94.386.914	4,57
39	Plastikler ve bunlardan mamul ürünler	83.283.461	77.796.411	80.078.263	3,88
99	Başka yerde belirtilmeyen emtialar	62.957.556	67.359.995	79.230.474	3,84
71	Doğal veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, kaplanmış metaller	92.470.876	76.672.348	73.783.455	3,57
29	Organik kimyasallar	51.063.345	51.730.963	51.878.425	2,51
38	Çeşitli kimyasal ürünler	41.189.143	38.635.587	37.254.250	1,80
12	Yağlı tohumlar ve yağlı meyveler; çeşitli tahıllar, tohumlar ve meyveler; endüstriyel veya tıbbi	40.194.577	33.904.016	29.984.981	1,45
10	Tahıllar	31.578.972	23.343.580	24.368.455	1,18
73	Demir veya çelikten mamuller	22.006.888	22.722.824	23.002.771	1,11
2	Et ve yenilebilir sakatat	23.344.302	21.807.421	22.660.477	1,10
	DİĞERLERİ	388.659.031	375.199.366	377.104.869	18,27
	TOPLAM	2.062.937.261	2.019.159.665	2.064.516.772	

*: TradeMap Mirror Data

İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER *1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
84	Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	475.932.653	459.195.220	531.154.957	15,81
85	Elektrikli makine ve ekipmanlar ve bunların parçaları; ses kayıt cihazları ve çoğaltıcıları, televizyon	477.145.907	463.363.545	485.884.987	14,46
87	Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki taşıtlar ve bunların parçaları ve aksesuarları	329.648.232	381.037.566	391.462.301	11,65
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler, mineral	322.698.860	266.592.032	251.121.694	7,48
30	Eczacılık ürünleri	164.993.417	177.848.476	212.666.782	6,33
99	Başka yerde belirtilmeyen emtialar	117.234.923	124.977.171	127.984.846	3,81
90	Optik, fotoğrafik, sinematografik, ölçüm,	115.032.958	118.320.238	124.832.822	3,72

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
	kontrol, hassas, tıbbi veya cerrahi				
71	Doğal veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, metal kaplamalı	96.960.127	89.549.261	89.699.052	2,67
39	Plastikler ve bunlardan mamul ürünler	89.879.630	72.346.644	78.233.930	2,33
94	Mobilya; yatak takımları, şilteler, şilte destekleri, yastıklar ve benzeri doldurulmuş mobilyalar	86.736.616	69.006.761	72.635.503	2,16
29	Organik kimyasallar	75.919.212	66.588.583	71.055.174	2,12
73	Demir veya çelikten mamul ürünler	61.174.666	53.264.867	52.653.192	1,57
61	Örme veya tığ işi giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	60.784.841	45.244.512	47.374.919	1,41
95	Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri; bunların parçaları ve aksesuarları	55.201.125	44.448.292	43.410.020	1,29
62	Örülmemiş veya tığ işi olmayan giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	44.567.971	36.346.897	36.334.605	1,08
40	Kauçuk ve bunlardan mamul ürünler	40.432.341	34.843.081	36.282.764	1,08
88	Uçak, uzay aracı ve bunların parçaları	27.148.868	30.158.075	35.911.935	1,07
	DİĞERLERİ	734.455.839	639.401.831	670.610.902	19,96
	TOPLAM	3.375.948.186	3.172.533.052	3.359.310.385	

*: TradeMap Mirror Data

BAŞLICA ÜLKELER İTİBARIYLA DIŞ TİCARET

İHRACAT YAPTIĞI ÜLKELER *1000 DOLAR

Ülkeler	2022	2023	2024	%
Kanada	354.993.501	352.842.805	348.503.416	16,88
Meksika	324.377.863	323.227.913	334.041.359	16,18
Çin	153.837.091	147.805.636	143.545.740	6,95
Hollanda	72.889.513	82.188.781	89.648.785	4,34
Birleşik Krallık	77.300.938	74.089.917	79.941.343	3,87
Japonya	80.317.146	76.165.162	79.740.846	3,86
Almanya	72.922.330	76.699.257	75.612.903	3,66
Kore Cumhuriyeti	71.470.416	64.836.374	65.541.790	3,17
Brezilya	53.577.707	44.807.817	49.666.976	2,41
Singapur	46.186.529	42.446.974	46.032.646	2,23
Fransa	46.943.573	45.257.659	44.395.681	2,15
Taipei, Çin	43.712.824	39.776.336	42.336.861	2,05

Ülkeler	2022	2023	2024	%
Hindistan	47.332.210	40.116.581	41.752.668	2,02
Avustralya	30.209.759	33.678.509	34.593.407	1,68
Belçika	35.527.708	38.828.704	34.177.940	1,66
İtalya	27.417.614	28.933.115	32.483.010	1,57
Hong Kong, Çin	25.853.086	27.768.196	27.886.366	1,35
Malezya	18.107.202	19.441.808	27.704.751	1,34
Birleşik Arap Emirlikleri	20.853.548	24.857.112	26.969.309	1,31
İsviçre	36.972.876	27.956.452	25.028.028	1,21
İspanya	26.479.751	25.001.171	23.910.286	1,16
DİĞERLERİ	395.654.076	382.433.386	391.002.661	18,94
TOPLAM	2.062.937.261	2.019.159.665	2.064.516.772	

İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER *1000 DOLAR

Ülkeler	2022	2023	2024	%
Meksika	459.205.003	480.080.423	509.986.324	15,18
Çin	575.710.081	448.035.941	462.638.752	13,77
Kanada	448.335.040	431.195.849	422.170.029	12,57
Almanya	150.461.562	163.080.742	163.546.205	4,87
Japonya	154.445.767	151.580.612	152.066.016	4,53
Vietnam	135.876.564	118.940.929	142.475.987	4,24
Kore Cumhuriyeti	120.872.022	119.725.058	135.461.351	4,03
Taipei, Çin	96.075.321	89.918.875	118.730.455	3,53
İrlanda	82.505.724	82.714.948	103.755.092	3,09
Hindistan	90.992.157	87.284.471	91.234.523	2,72
İtalya	71.904.369	75.207.601	78.446.453	2,34
Birleşik Krallık	65.406.654	65.487.117	69.269.461	2,06
Tayland	63.012.091	58.684.939	66.011.262	1,97
İsviçre	60.250.239	52.900.089	64.127.319	1,91
Fransa	59.106.519	58.927.206	61.157.164	1,82
Malezya	56.896.741	47.328.326	53.849.456	1,60
Brezilya	41.370.532	40.998.269	44.183.152	1,32
Singapur	32.145.061	40.711.733	43.555.360	1,30
Hollanda	35.636.219	39.378.509	35.051.896	1,04
Endonezya	37.263.065	28.101.215	29.549.440	0,88
DİĞERLERİ	538.477.455	492.250.200	512.044.688	15,24
TOPLAM	3.375.948.186	3.172.533.052	3.359.310.385	

TÜRKİYE İLE TİCARET

GENEL DURUM

*1000 Dolar	2020	2021	2022	2023	2024
İhracat	10.183.213	14.719.306	16.882.282	14.879.654	16.351.880

İthalat	11.525.182	13.148.129	15.228.578	15.779.725	16.227.487
Hacim	21.708.395	27.867.435	32.110.860	30.659.379	32.579.367
Denge	-1.341.969	1.571.177	1.653.704	-900.071	124.393

TÜRKİYE'NİN İHRAÇ ETTİĞİ ÜRÜNLER *1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
84	Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	1.365.966	1.559.000	1.915.464	11,71
71	Doğal veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, metal kaplamalar	1.744.572	1.567.573	1.162.881	7,11
85	Elektrikli makine ve ekipmanlar ve bunların parçaları; ses kayıt cihazları ve çoğaltıcıları, televizyon	595.223	979.548	1.005.387	6,15
87	Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki taşıtlar ve bunların parçaları ve aksesuarları	1.317.942	925.518	975.601	5,97
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler; mineral	601.389	301.334	889.090	5,44
57	Halılar ve diğer tekstil zemin kaplamaları	843.775	821.462	821.497	5,02
93	Silahlar ve mühimmat; bunların parçaları ve aksesuarları	412.735	347.739	730.886	4,47
20	Sebze, meyve, fındık veya diğer bitki parçalarının müstahzarları	432.842	431.072	554.549	3,39
39	Plastikler ve mamulleri	457.130	421.123	540.731	3,31
73	Demir veya çelikten mamuller	736.792	526.075	538.694	3,29
68	Taş, alçı, çimento, asbest, mika veya benzeri malzemelerden yapılmış ürünler	559.955	465.303	538.144	3,29
25	Tuz; kükürt; toprak ve taş; sıva malzemeleri, kireç ve çimento	685.179	559.571	521.546	3,19
62	Örülmemiş veya tığ işi olmayan giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	428.821	406.752	405.279	2,48
61	Örülmemiş veya tığ işi olmayan giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	393.908	372.157	330.080	2,02
88	Uçak, uzay aracı ve bunların parçaları	196.067	209.839	325.709	1,99
76	Alüminyum ve mamulleri	601.027	369.526	317.494	1,94
94	Mobilya; yatak takımları, şilteler, şilte destekleri, yastıklar ve benzeri doldurulmuş mobilyalar;	297.371	280.022	303.585	1,86
63	Diğer hazır tekstil ürünleri; takımlar; kullanılmış giysiler ve kullanılmış tekstil ürünleri; paçavralar	354.002	287.597	292.077	1,79
15	Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazırlanmış yenilebilir yağlar	189.518	249.598	257.079	1,57

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
8	Yenilebilir meyve ve kuruyemişler; turunçgillerin veya kavunların kabukları	184.010	177.432	238.008	1,46
72	Demir ve çelik	673.684	207.463	234.572	1,43
40	Kauçuk ve kauçuk ürünleri	285.211	253.430	232.947	1,42
	DİĞERLERİ	3.525.163	3.160.520	3.220.580	19,70
	TOPLAM	16.882.282	14.879.654	16.351.880	

TÜRKİYE'NİN İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER *1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
84	Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	1.725.621	1.898.197	2.068.985	12,75
72	Demir ve çelik	1.998.961	2.015.707	2.047.541	12,62
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler; mineral	2.081.492	1.300.939	1.599.471	9,86
29	Organik kimyasallar	1.019.784	986.993	1.104.900	6,81
90	Optik, fotoğrafik, sinematografik, ölçüm, kontrol, hassas, tıbbi veya cerrahi	757.888	893.596	1.044.295	6,44
39	Plastikler ve bunlardan mamul ürünler	956.232	948.944	1.010.123	6,22
30	Eczacılık ürünleri	518.952	775.623	970.782	5,98
85	Elektrikli makine ve ekipmanlar ve bunların parçaları; ses kayıt cihazları ve çoğaltıcıları, televizyon	700.038	842.952	930.643	5,73
88	Uçak, uzay aracı ve bunların parçaları	547.853	1.569.185	881.158	5,43
8	Yenilebilir meyve ve kuruyemişler; turunçgil veya kavun kabukları	422.212	465.255	505.401	3,11
87	Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki taşıtlar ve bunların parçaları ve aksesuarları	296.546	294.992	422.750	2,61
52	Pamuk	1.170.818	702.739	386.526	2,38
71	Doğal veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, kaplanmış metaller	365.768	281.640	351.616	2,17
38	Çeşitli kimyasal ürünler	221.807	253.106	255.698	1,58
23	Gıda endüstrilerinden kalan artıklar ve atıklar; hazır hayvan yemi	184.410	230.489	253.782	1,56
12	Yağlı tohumlar ve yağlı meyveler; çeşitli tahıllar, tohumlar ve meyveler; endüstriyel veya tıbbi	151.693	136.617	239.201	1,47
75	Nikel ve nikelden mamuller	144.776	177.787	238.501	1,47
47	Odun veya diğer lifli selülozik materyalin hamuru; geri kazanılmış (atık ve hurda) kağıt veya	271.083	248.186	201.607	1,24

Kodu	Açıklama	2022	2023	2024	%
	DIĞERLERİ	1.692.644	1.756.778	1.714.507	10,57
	TOPLAM	15.228.578	15.779.725	16.227.487	

DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

DIŞ TİCARET POLİTİKASI (İTHALAT REJİMİ, İHRACAT REJİMİ)

II. Dünya Savaşı sonrasında ABD'nin ticaret politikası, küresel ekonomik istikrarın sağlanması ve serbest ticaretin geliştirilmesi amacıyla, uluslararası ticaret ve yatırımların önündeki engellerin kaldırılması yönünde şekillenmiştir. Bu kapsamda, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) çerçevesinde şeffaf, ayrımcılıktan uzak ve kural temelli bir sistemin oluşturulması hedeflenmiş; ABD ile ticari ilişkileri bulunan ülkelerin mevcut taahhütlerini yerine getirmeleri, haksız dış ticaret uygulamalarından zarar gören Amerikan işçileri ile firmalarının korunması ve ülkenin ekonomik büyüme ve rekabetçiliğinin artırılması amaçlanmıştır.

Ancak, ABD Başkanı Donald Trump'ın 20 Ocak 2025 tarihinde göreve başlamasıyla birlikte dış ticaret politikalarında önemli bir paradigma değişikliği yaşanmıştır. Trump, "Önce Amerika Ticaret Politikası" başlıklı Başkanlık Kararnamesi'ni imzalayarak, ticaret politikalarını ulusal güvenliğin bir parçası olarak değerlendirdiklerini ve ithalatın azaltılması, imalat sanayisinin güçlendirilmesi ve yerli yatırımların artırılması yönünde adımlar atacaklarını kamuoyuna duyurmuştur. Bu yeni yaklaşım, ABD'nin uzun yıllar liderliğini yaptığı serbest ticaret düzeninin ciddi bir revizyona uğramasına neden olmuştur.

Yeni politika kapsamında ilk etapta Meksika, Kanada ve Çin menşeli ürünlere yönelik gümrük vergileri artırılmış; akabinde, son 50 yılda Amerikan sanayi ve iş gücünün diğer ülkelerin adil olmayan ticaret uygulamaları nedeniyle zarar gördüğü gerekçesiyle mütekabiliyet esasına dayanan yeni vergi düzenlemeleri devreye sokulmuştur. Bu çerçevede, belirli istisnalar hariç olmak üzere çok sayıda üründe %10 ilave gümrük vergisi uygulanmaya başlanmıştır.

Trump yönetiminin "America First" sloganıyla hayata geçirdiği bu yeni dış ticaret stratejisi, ABD'nin dış ticaret mevzuatında da köklü değişikliklere yol açmıştır. Yeni politikalarla birlikte;

- ABD'nin mevcut dış ticaret açığının azaltılması,
- Haksız ticaret uygulamalarının önlenmesi,
- Sanayi ve teknolojik üretim kapasitesinin artırılması,
- Döviz manipölasyonlarına karşı tedbirlerin alınması,
- Ulusal güvenliğin ticaret politikalarının merkezine konumlandırılması

gibi hedefler ön plana çıkarılmıştır.

Bu doğrultuda, ABD-Meksika-Kanada Anlaşması (USMCA) başta olmak üzere mevcut serbest ticaret anlaşmaları yeniden değerlendirilecek; damping ve sübvansiyona karşı ticaret savunma araçları daha etkin biçimde uygulanacaktır. Özellikle Çin ile yürütülen ekonomik ilişkiler kapsamında, teknoloji transferi ve fikri mülkiyet haklarına ilişkin politikalar gözden geçirilecektir.

Ayrıca, ABD'nin sanayi ve üretim kapasitesi güvenlik perspektifinden değerlendirilecek; kritik sektörlerdeki ithalatlar dikkatle izlenecek ve ihracat kontrolleri sıkılaştırılacaktır. Bunun yanında, dış yatırımların ulusal güvenlik açısından etkileri geçmiş uygulamalar üzerinden analiz edilecek ve federal kamu alımlarında, yabancı hükümetlerin sübvansiyonlarla piyasayı bozucu etkileri mercek altına alınacaktır.

Tüm bu gelişmeler, ABD'nin ticaret politikasında korumacı ve güvenlik odaklı yeni bir döneme girdiğini ve küresel ticaret düzenine ilişkin geleneksel pozisyonunu önemli ölçüde yeniden tanımladığını ortaya koymaktadır.

GÜMRÜK TARİFELERİ

ABD gümrük vergilerine; Ticaret Bakanlığı Uluslararası Ticaret Komisyonu'na ait <https://hts.usitc.gov/current> adresinden; ilgili HS kodları bazında ulaşabilmektedir. "Rates of

Duty" başlığında "General" sekmesi altında yer alan oran, ürün için herhangi bir ilave önlem olmaması halinde ülkemizin de dahil olduğu üçüncü ülkeler için uygulanan vergi oranıdır. Serbest Ticaret Anlaşması yürürlükte olan ülkelere ise "Special" sekmesi altında yer alan oranlar uygulanmaktadır.

İthalatçıların, malın menşeyini kanıtlayarak ürünün hangi kategoriye girdiğini belirlemesi gerekmektedir. İthalat düzenlemeleri kapsamında, tarım ürünlerinin %37'lik, sanayi ürünlerinin ise %56'lık bölümü tarife satırı bazında vergisiz yani "duty free" olarak pazara giriş hakkı tanınmaktadır.

ÜRÜN STANDARTLARI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

ABD'de standartlar sanayi ve kamu iş birliği içerisinde tesis edilmekte olup, gönüllü standartların oluşturulması ve uygulanması konusunda American National Standards Institute (ANSI) başta olmak üzere, birçok kurum ve kuruluş yetkilidir. Bu bağlamda, ABD'de federal hükümetle özel sektör arasında önemli bir iş birliği söz konusudur. (https://www.standardsportal.org/usa_en/standards_system.aspx)

American National Standards Institute (ANSI), ABD'de standartların geliştirilmesini denetleyen özel, kar amacı gütmeyen en önemli kuruluştur. ANSI, ürün güvenliği ve kalitesini sağlamak için geniş bir sektör yelpazesinde standartlar belirler. Ayrıca, ISO platformunda uluslararası standartlara uyum sağlama amacıyla çeşitli çalışmalar yürütür. Ancak, ABD'nin teknik düzenlemeleri ve standartları, genellikle Avrupa Birliği (AB) ve uluslararası standartlardan farklılık gösterir. Bu farklılıkların başlıca nedenleri arasında ABD'nin metrik sistem yerine farklı ölçü birimlerini kullanması, elektrik altyapısındaki voltaj farklılıkları (110V) ve otoyol ile araç güvenlik standartlarındaki farklılıklar bulunmaktadır.

ANSI, 125 binden fazla şirket ve 3.5 milyondan fazla profesyonelin oluşturduğu geniş üyelik yapısı ile ABD'nin Uluslararası Standardizasyon Örgütü'ndeki (ISO) resmi temsilcisidir. ABD'nin standardizasyon sistemi genellikle gönüllülük esasına dayalıdır ve merkezi bir yapıdan ziyade, çeşitli talepler doğrultusunda şekillendirilir. Bu sistemde, federal kuruluşlar tarafından belirlenen yaklaşık 44 bin zorunlu standart ve 600 özel sektör kuruluşu tarafından geliştirilen 50 bine yakın gönüllü standart bulunmaktadır.

(www.standardsportal.org/usa_en/standards_system.aspx)

National Institute of Standards and Technology (NIST), ABD'nin en eski bilim laboratuvarı olup, teknolojik yenilikçilikte kritik bir rol oynamaktadır. NIST, sanayi tarafından oluşturulan ölçme standartlarının federal hükümetle iş birliği içinde tanımlanması, desteklenmesi ve geliştirilmesinde önemli bir görev üstlenir. Bu standartlar, farklı teknolojilerin uyumlu bir şekilde çalışmasını sağlar ve teknolojik gelişimin temelini oluşturur. ABD Ticaret Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren NIST, çeşitli sektörlerde standart oluşturma ajansları arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlama konusunda kilit bir rol oynar ve standartların belirlenmesi ile kalite yönetimi sistemlerinde rehberlik eder.

Consumer Products Safety Commission (CPSC), tüketici ürünlerinin güvenliğini sağlamak amacıyla zorunlu standartlar belirleyen ve uygulayan bağımsız bir federal düzenleyici kuruluştur. CPSC, üreticilerle iş birliği yaparak gönüllü standartlar oluşturur, tüketicileri bilinçlendirir ve güvenli üretim süreçlerini teşvik eder. Ayrıca, uluslararası düzenlemeler konusunda da bilgilendirme yapar.

Standartların ihlali durumunda, CPSC şirketlere "İhlal Bildirimi" yayınlar. Bu bildirimler, geri çağırma, satışı durdurma veya üretimle ilgili düzeltici adımlar atılması gibi tavsiyelerde bulunur. Her geri çağırma duyurusunda tüketicilere yönelik çözümler de sunulur. Federal yasalar gereği, üreticiler ve ithalatçılar, ürünlerinin güvenlik gerekliliklerine uygun olduğunu kanıtlamak için test yapmalı ve sertifika düzenlemelidir. Bu sertifikaların ürün sevkiyatına eşlik etmesi ve talep üzerine perakendecilere, distribütörlere ve hükümete sunulması gerekmektedir.

Federal Drug Administration (FDA): FDA, özellikle eczacılık ürünleri, kimyasallar, medikal cihazlar, gıda ve kozmetik gibi alanlarda yaptığı düzenlemelerle kamu sağlığının korunmasından sorumludur.

United States Department of Agriculture (USDA): USDA, temel tarım ve gıda ürünlerinin gerekli güvenlik ve kalite standartlarını sağlamasına ilişkin önlemlerin alınmasını teminat altına alır ve gerekli denetimleri gerçekleştirir.

AMBALAJ, PAKETLEME VE ETİKETLEME

Doğru faturalandırma ve uygun paketleme, ithalat sürecinde paralel olarak yürütülen iki kritik uygulamadır. Malların sistematik bir şekilde faturalandırılması, her pakete belirli marka ve numaraların atanması ve bu bilgilerin faturalarda doğru bir şekilde yer alması, ithalatçıların gümrük işlemlerini büyük ölçüde kolaylaştırmaktadır. Her paketin tek bir tür mal ile doldurulması, gümrük kontrolünü de basitleştirmektedir. Ancak, ABD gümrüklerinde paketler narkotik madde tespiti için de incelenmektedir ve şüpheli paketler tam veya yarım olarak açılabilir, bu da mallara zarar verebilir.

Bu bağlamda, tetkiki kolaylaştırmak için paletli kargo sistemi önerilmektedir. Bu yöntemde mallar paletlere yerleştirilir ve gümrük kontrolü sırasında forklifte yüklenerek hızlı bir şekilde işleme alınır. Birçok malın birlikte paketlenmesi halinde gümrük gözetimi altında mallar ayrılmakta veya paket en yüksek gümrük vergili ürünle doluymuş gibi değerlendirilmektedir. ABD'ye gıda ithalatında paketleme konusunda ABD Gıda ve İlaç İdaresi'nin (FDA)

<http://www.fda.gov/Food/IngredientsPackagingLabeling/default.htm> sayfasından bilgi almak mümkündür.

ABD Gümrük Kanunları, ithal edilen her malın, görünür bir yerinde, İngilizce olarak ve kalıcı bir şekilde geldiği ülkenin adının yer almasını zorunlu kılar. "Kalıcı" terimi, malın en son kullanıcısına ulaşmasına kadar olan süreyi ifade eder. Ancak bazı durumlarda, her bir mal yerine, her bir konteynerin işaretlenmesi de kabul edilebilir.

Bazı istisnalar mevcuttur: Son kullanıcısı doğrudan ithalatçı olan malların, fiziksel olarak işaretlenmesi mümkün olmayan ürünlerin, zarar görmeden işaretlenmesi mümkün olmayan mallara markalama zorunluluğu uygulanmaz. Ayrıca, ABD mülkiyetinde bulunan mallar, vergi muafiyeti olan Amerikan balıkçılık ürünleri de markalamadan muaf tutulur.

Gümrük İdaresi, markalanma kurallarına uymayan mallar için gümrük değerinin %10'u oranında ceza uygulayabilir. Ancak, malların gümrük idaresi gözetiminde işaretlenmesi, imha edilmesi veya ihraç edilmesi ceza uygulanmasını ortadan kaldırır.

ABD'ye ithal edilen şişeler, kavanozlar ve benzeri saklama kaplarının üzerinde, sadece kabın üretildiği ülkenin adı açıkça belirtilmelidir.

Bazı ürünler için özel menşe ülke işaretleme gereklilikleri bulunmaktadır. Örneğin, demir ve çelik borular, rögar kapakları, ızgaralar ve preslenmiş gaz silindirleri, çeşitli markalama yöntemleriyle işaretlenmelidir. Ayrıca, bıçaklar, cerrahi ekipman, laboratuvar malzemeleri, basınçlı kaplar, kol saatleri, duvar saatleri ve optoelektronik aygıtlar özel etiketleme yöntemlerine tabidir.

Yanlış bilgilendirme konusuna gelince, 1946 tarihli Trade-Mark Kanunu'nun 42. maddesi, ithal edilen ürünlerin menşeyinin yanlış belirtilmesini yasaklamaktadır. Kanunun 43. maddesinde ise, menşe ülke bilgisinin bilerek kapatılması, çıkartılması veya değiştirilmesi durumlarının hapis cezasına tabi suçlar arasında olduğu belirtilmektedir.

ABD'ye gıda ithalatında etiketleme konusunda uyulması gereken hususlarla ilgili olarak ABD Gıda ve İlaç İdaresi'nin (FDA) <https://www.fda.gov/food/guidance-documents-regulatory-informationtopic-food-and-dietary-supplements/labeling-nutrition-guidance-documents-regulatory-information> sayfasından bilgi almak mümkündür.